

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра сучасних європейських мов

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. п. 1 від 24.09.2018 р.)

Ректор

А.А. Мазаракі

**ІНОЗЕМНА МОВА
ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ**
(англійська)

ПРОГРАМА

**освітній ступінь
для усіх спеціальностей**

бакалавр

КИЇВ 2018

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: О.І. Тернова, ст. викл. кафедри сучасних європейських мов КНТЕУ,
А.С. Нипадимка, канд. філол. наук, ст. викл. кафедри сучасних
європейських мов КНТЕУ

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри сучасних європейських мов від
17 квітня 2018 р., протокол № 11.

Рецензенти: Зварич І.М., д-р пед. наук, с.н.с., професор кафедри сучасних
європейських мов КНТЕУ,
Роскладка А.А., доктор ек. наук, професор кафедри
кібернетики та системного аналізу

Навчальна програма

**ІНОЗЕМНА МОВА
ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
(англійська)**

ПРОГРАМА

**освітній ступінь
для усіх спеціальностей**

бакалавр

ВСТУП

Загальною метою програми викладання іноземної мови за професійним спрямуванням (далі – ІМПС) є формування у студентів професійних мовних компетентностей, що сприятиме їхньому ефективному функціонуванню у культурному розмаїтті навчального та професійного середовищ.

Розроблена нова програма ІМПС відповідає сучасним вимогам до національної системи вищої освіти в Україні та міжнародно визнаним стандартам, описаним в Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти (ЗЄР, 2001) і має на меті модернізувати і оптимізувати процес навчання.

Ця програма є ресурсом для розробки робочих програм і її підходи дозволяють включати основні вміння і компетентності у робочі програми, враховуючи потреби студентів, початковий та цільовий рівень володіння мовою.

Програма ІМПС є системою чітко сформульованих цілей, методів і прийомів навчання і контролю, орієнтованих на формування у студентів умінь навчання і користування іноземною мовою, тобто стратегічної компетентності, що зрештою сприятиме мобільності студентів та їх конкурентоспроможності на ринку праці, заохоченню до навчання упродовж усього життя та до самостійності у вивченні мов.

Оскільки вивчення іноземної мови, особливо у європейському контексті, виходить далеко за межі обов'язкової освіти, набуття процедурних знань (навчатися вчитися) є важливим елементом у рамках нової програми, яка стимулює самостійність студентів та усвідомлення ними стилів навчання.

Програма ІМПС надає викладачам інструменти для розробки змістових дескрипторів, які стануть надійним критерієм оцінки знань та умінь студентів.

Загальні рівні володіння мовою відповідно до ЗЄР

Програма ІМПС враховує рівні володіння мовою (РВМ) у тому вигляді, в якому вони були конкретизовані у ЗЄР (2001 р.), а саме:

Елементарний користувач	А-1 Інтродуктивний («відкриття»)
	А-2 Середній («виживання»)
Незалежний користувач	В-1 Рубіжний
	В-2 Просунутий
Досвідчений користувач	С-1 Автономний
	С-2 Компетентний

Введення цих рівнів у практику викладання та вивчення ІМПС має підняти якість вивчення та викладання мов, а також зробити оцінювання РВМ прозорим і таким, що визнається у широкому європейському форматі.

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти РВМ випускників шкіл має відповідати рівню B1+, але значна кількість вступників не має достатнього рівня володіння міжнародним стандартом іноземної мови. Реалії свідчать, що рівні володіння іноземною мовою відрізняються як між студентами різних спеціальностей, так і в межах однієї спеціальності в діапазоні від A1 до B1+.

Якщо РВМ вступників до ВНЗ є нижчим рівня B1+, то пропонується пройти навчання на підготовчих мовних курсах, щоб підняти РВМ студентів до рівня B1+. Усвідомлення студентами свого вступного рівня дозволяє також окремим студентам організувати самоосвіту, щоб компенсувати недостатність умінь для рівня B1+.

I. ЦІЛІ

Програма ІМПС розрахована на досягнення РВМ B2, який є стандартом для ступеня «бакалавр». Критерії для цього рівня базуються на:

- ✓ дескрипторах, запропонованих Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти (2001 р.);
- ✓ вимогах освітньо-професійних програм (ОПП).

Для отримання ступеня бакалавра разом з усіма іншими професійними вміннями студент повинен бути здатним ефективно спілкуватися іноземною мовою у професійному середовищі, щоб:

- ✓ обговорювати навчальні та пов'язані зі спеціалізацією питання для того, щоб досягти порозуміння зі співрозмовником;
- ✓ готувати презентації з низки галузевих питань, застосовуючи відповідні засоби вербальної комунікації та адекватні форми ведення дискусій і дебатів;
- ✓ знаходити нову текстову, графічну, аудіо- та відеоінформацію, що міститься в іншомовних галузевих матеріалах (як у друкованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами і термінологією;
- ✓ аналізувати іншомовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень;
- ✓ перекладати іншомовні професійні тексти на рідну мову, користуючись двомовними термінологічними словниками, електронними словниками.

Навчальні цілі для РВМ В2 є типовими за характером і можуть переноситися на різні спеціалізації. Вони включають професійні комунікативні компетентності, які складаються із загальних мовленнєвих умінь, мовних знань, соціолінгвістичної та прагматичної компетентностей.

При розробці робочих програм слід користуватися загальними навчальними цілями, що відповідають конкретним потребам студентів та адаптовані до конкретної спеціалізації. Предметні сфери, ситуації та типи текстів конкретизуються відповідно до професійних потреб і контекстів.

Навчальні цілі програми ІМПС для рівня В2:

1. Мовленнєві вміння

Аудіювання

Студенти повинні:

- ✓ розуміти інформацію в ході обговорень, доповідей, лекцій, бесід тощо;
- ✓ розуміти загальний зміст в автентичних радіо- та телепередачах, пов'язаних із академічною та професійною сферами.

Діалогічне мовлення

Студенти повинні:

- ✓ реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час дискусій, бесід, офіційних перемов, лекцій, пов'язаних з професією;
- ✓ поводитися адекватно у типових побутових, академічних і професійних ситуаціях (під час засідань, перерв на каву, вечірок);
- ✓ адекватно реагувати на позицію співрозмовника, користуючись загальноповживаними фразами.

Монологічне мовлення

Студенти повинні:

- ✓ вміти висловлювати власну позицію під час професійного спілкування;
- ✓ продукувати чіткий, детальний монолог з широкого кола тем, пов'язаних з навчанням та спеціальністю.

Читання

Студенти повинні:

- ✓ розуміти автентичні тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, з підручників, газет, популярних і спеціалізованих журналів та інтернет-джерел;

- ✓ визначати позицію та точки зору в автентичних текстах;
- ✓ розуміти намір автора письмового тексту (наприклад, службових записок, листів, звітів);
- ✓ розуміти деталі у доволі складних рекламних матеріалах, інструкціях, специфікаціях;
- ✓ розуміти автентичну кореспонденцію (наприклад, ділові листи, факси, електронні повідомлення).

Письмо

Студенти повинні:

- ✓ писати зрозумілі деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з особистою та професійною сферами (наприклад, реферат, резюме тощо);
- ✓ готувати і продукувати ділову та професійну кореспонденцію;
- ✓ заповнювати бланки для академічних та професійних цілей з високим ступенем граматичної коректності.

2. Уміння вчитися

Після вивчення дисципліни ІМПС студенти здатні:

Здійснювати пошук інформації

- ✓ запитувати з метою пошуку інформації;
- ✓ знаходити коректну інформацію, користуючись бібліотечним каталогом, сторінкою змісту, довідниками, словниками та Інтернетом;

Володіти прийомами та навичками академічного мовлення, академічного письма

- ✓ узагальнювати, перефразувати й синтезувати ідеї з різних типів текстів;
- ✓ фіксувати й письмово викладати результати досліджень;
- ✓ робити адекватні конспекти з різноманітних інформаційних джерел;
- ✓ стисло викладати зміст тексту;
- ✓ писати вступ/висновки;
- ✓ користуватися логічними сполучниками для поєднання абзаців в єдиний текст.

Забезпечувати самоорганізацію

- ✓ розробляти індивідуальні навчальні плани;
- ✓ ефективно користуватися навчальними ресурсами (наприклад, словниками, довідниками, Інтернетом);

- ✓ вести навчальні/аналітичні щоденники;
- ✓ вести облік прочитаного матеріалу.

Вміти здійснювати оцінювання

- ✓ розуміти вимоги щодо оцінювання, у тому числі поточного;
- ✓ розуміти критерії виставлення балів;
- ✓ ефективно готуватися до тестів та екзаменів (наприклад, повторення шляхом інтенсивного читання та з використанням різноманітних методів запам'ятовування);
- ✓ ефективно використовувати час на екзаменах і тестах;
- ✓ належним чином здійснювати самооцінювання.

3. Мовні вміння

Після вивчення дисципліни ІМПС студенти повинні мати робочі знання:

- ✓ граматичних структур, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів в академічній та професійній сферах;
- ✓ правил англійського синтаксису;
- ✓ мовних форм, властивих для офіційних та розмовних реєстрів академічного і професійного мовлення;
- ✓ широкого діапазону словникового запасу (у тому числі термінології).

4. Прагматичні компетентності

Після вивчення дисципліни ІМПС студенти зможуть:

- розуміти основні ідеї тексту як на конкретну, так і на абстрактну тему, у тому числі й спеціальні дискусії за своїм фахом;
- спілкуватися з носіями мови з таким ступенем швидкості та спонтанності, який не завдає труднощів жодній із сторін;
- чітко, детально висловлюватися на широке коло тем, виражати свою як позитивну, так і негативну думку з певної проблеми;
- будувати низку послідовних аргументів;
- розмірковувати про причини, наслідки, гіпотетичні ситуації;
- ініціювати розмову, вступати, коли потрібно, у розмову, та завершувати розмову, застосовуючи раніше вивчені фрази для того, щоб виграти час з метою формулювання думки;
- пристосовуватися до змін у розмові, стилю та наголосу, що є нормальними для неї;
- помічати власні помилки і свідомо стежити за своєю мовою, не допускаючи їх.

II. ЗМІСТ

Зміст програми ІМПС визначається такими принципами, зокрема:

- ✓ базується на міжнародних рівнях володіння мовою (відповідно до ЗЄР);
- ✓ має чітко сформульовані цілі й результати навчання;
- ✓ базується на професійних та навчальних вміннях;
- ✓ охоплює професійний та академічний зміст (сфери предметних знань); ситуативний зміст (контекст, у якому представлені матеріали, види діяльності та ін.); прагматичний зміст (необхідні практичні та корисні вміння);
- ✓ враховує попередній досвід студентів, їхні потреби у навчанні та кінцеві результати.

Відбір змісту базується на аналізі національних та міжнародних освітніх стандартів, загальних професійних вимог і потреб студентів.

Зміст програми ІМПС створює умови для досягнення студентами РВМ В2, як цього вимагає ступінь бакалавра.

Зміст програми спрямований на формування професійної комунікативної компетентності, яка розглядається як мовна поведінка, що є специфічною для академічного і професійного середовища. Мовна поведінка вимагає набуття лінгвістичної компетентності (мовленнєвих умінь та мовних знань), соціолінгвістичної та прагматичної компетентності, що є необхідними для виконання завдань, пов'язаних із навчанням та роботою. Розвиток комунікативної компетентності відбувається відповідно до здатності студентів навчатися, їх фахових знань та попереднього досвіду, і здійснюється у межах ситуативного контексту, пов'язаного з навчанням і спеціалізацією.

Мовленнєві вміння як важливий складник лінгвістичної компетентності розвиваються в інтегрований спосіб. Мовленнєві вміння визначаються й інтегруються відповідно до мовної поведінки, яка є специфічною для сфер і ситуацій, пов'язаних із навчанням та спеціалізацією.

Лінгвістичні компетентності як знання та вміння використовувати мовні одиниці складаються з лексичної, граматичної, семантичної, фонологічної, орфографічної та орфоепічної компетентностей.

✓ *Лексична компетентність* як складник лінгвістичної компетентності формується із лексичних та граматичних елементів. На вибір лексичних елементів впливають академічні та/або професійні сфери і ситуації, в яких вони мають вживатися, тому підбір лексики може значною мірою різнитися в окремих робочих програмах.

✓ *Граматична компетентність* як знання та вміння користуватися граматичними ресурсами мови розглядається як цілісний механізм виконання комунікативних завдань у межах певної ситуації.

✓ *Семантична компетентність*, яка розглядає здатність студента усвідомлювати й контролювати організацію змісту, інтегрується у розвиток мовленнєвої комунікативної компетентності, оскільки питання змісту посідають центральне місце в комунікації. Відношення слова до його загального контексту, внутрішньолексичні зв'язки, значення граматичних елементів, категорій, структур і процесів, такі логічні зв'язки, як наслідковість, пресупозиція, імплікативність, мають велике значення в розумінні та продукуванні дискурсу в ІМПС.

✓ *Фонологічна, орфографічна та орфоепічна компетентності* формуються лише настільки, наскільки це є необхідним для усної та письмової комунікації у межах академічного й професійного середовища, що відповідає РВМ В2.

Соціокультурна компетентність як невід'ємна частина змісту програми ІМПС спрямована на розвиток, розуміння й тлумачення різних аспектів культури і мовної поведінки у професійному середовищі. Вона сприяє розвитку вмінь, характерних для поведінки в різних культурних і професійних ситуаціях, та реагування на них.

Професійна комунікативна компетентність, яка є однією із найважливіших у програмі ІМПС, формується у студентів різних спеціальностей для реальних академічних і професійних сфер і ситуацій.

Уніфікованого змісту дисципліни ІМПС не існує, що пояснюється різноманітністю потреб студента.

Програма передбачає, що комунікативні мовні компетентності формуватимуться для адекватної поведінки в реальних ситуаціях академічного та професійного життя, які є загальними для студентів різних спеціальностей. Програма ІМПС є професійно зорієнтованою і базується **на вміннях**. Її зміст організовано відповідно до професійних умінь загального характеру, необхідних у різноманітних професійних сферах і ситуаціях. Ці вміння проявляються в різних типах мовленнєвої поведінки.

Шляхом аналізу потреб визначені необхідні комунікативні вміння, професійні ситуації та професійні сфери, в яких студенти будуть використовувати ці вміння. Програма надає перевагу тим навчальним потребам, що найбільше забезпечують адекватну мовленнєву поведінку студентів у їх майбутній професійній діяльності.

III. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Іноземна мова за професійним спрямуванням» поділяється на два етапи:

I етап – формування загальної іноземномовної торговельно-економічної компетентності у студентів усіх фахів університету;

II етап – формування у студентів іноземномовної професійно орієнтованої комунікативної компетентності.

Для спеціалізацій: «Готельний і ресторанный менеджмент», «Готельно-ресторанна справа», «Туризм», «Туристичний менеджмент».

Таблиця 1

	Рік навчання	Назва модулів	Рівень володіння іноземною мовою, якого студенти мають досягти
1 етап	1 семестр	Формування базової іноземномовної компетентності у сфері економіки і бізнесу	A2
	2 семестр		A2
	3 семестр	Розвиток мовленнєвої діяльності у сфері бізнесу	B1
	4 семестр		B1
	5 семестр		B1
	6 семестр		B2
2 етап	7 семестр	Розвиток іноземномовної компетентності та практичних навичок володіння мовою спеціальності	B2
	8 семестр		B2

Для спеціалізацій: «Міжнародний бізнес», «Менеджмент персоналу», «Менеджмент ЗЕД», «Менеджмент організацій».

Таблиця 2

	Рік навчання	Назва модулів	Рівень володіння іноземною мовою, якого студенти мають досягти
1 етап	1 семестр	Формування базової іноземномовної компетентності у сфері економіки і бізнесу	A2
	2 семестр		B1
	3 семестр	Розвиток мовленнєвої діяльності у сфері економіки і бізнесу	B1
	4 семестр		B1
2 етап	5 семестр	Розвиток іноземномовної компетентності та практичних навичок володіння мовою спеціальності	B2
	6 семестр		B2

Для спеціалізацій: «Економічна кібернетика», «Інженерія програмного забезпечення», «Облік і оподаткування», «Державні фінанси», «Банківська справа», «Державний фінансовий контроль», «Аудиторська діяльність», «Державна казначейська справа», «Фінансове посередництво», «Страховання», «Психологія».

Таблиця 3

	Рік навчання	Назва модулів	Рівень володіння іноземною мовою, якого студенти мають досягти
1 етап	1 семестр	Формування базової іноземномовної компетентності у сфері економіки і бізнесу	A2
	2 семестр		B1
	3 семестр	Розвиток мовленнєвої діяльності у сфері економіки і бізнесу	B1
	4 семестр		B1
2 етап	5 семестр	Розвиток іноземномовної компетентності та практичних навичок володіння мовою спеціальності	B2

Для спеціалізацій: «Оптова і роздрібна торгівля», «Товарознавство та організація зовнішньої торгівлі», «Товарознавство і комерційна логістика», «Митна справа», «Управління безпекою та якістю товарів», «Реклама і зв'язки з громадськістю», «Комерційне право», «Фінансове право», «Правове забезпечення безпеки підприємницької діяльності», «Економіка підприємства», «Системний аналіз», «Міжнародна економіка», «Маркетинг», «Фінанси підприємства», «Ресторанні технології».

Таблиця 4

	Рік навчання	Назва модулів	Рівень володіння іноземною мовою, якого студенти мають досягти
1 етап	1 семестр	Формування базової іноземномовної компетентності у сфері економіки і бізнесу	A2
	2 семестр		B1
2 етап	3 семестр	Розвиток мовленнєвої діяльності у сфері економіки і бізнесу	B1
	4 семестр		B2

I етап (є загальним для студентів усіх спеціальностей КНТЕУ)

Загальні професійні теми спілкування:

Бізнес і комерційні організації.
Людські ресурси та організація.
Товари. Ринки та маркетинг.
Бізнес та фінанси.
Бухгалтерський облік.
Гроші та банківська справа.
Міжнародний бізнес.

II етап

Враховуючи велику кількість спеціальностей університету, в Програмі недоцільно наводити повний перелік професійних тем. Вони визначаються Робочою програмою іноземної мови для конкретної спеціальності.

IV. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка результатів навчання є невід'ємною частиною програми ІМПС. Вона повинна базуватися на цілях, визначених цією програмою.

Програма забезпечує узгодженість між потребами студентів КНТЕУ, цілями викладання/вивчення ІМПС та міжнародними (європейськими) рівнями володіння мовою.

Цілі

Система оцінювання спрямована на:

- ✓ оцінювання досягнень студентів у володінні іноземною мовою відповідно до визначених цілей та РВМ;
- ✓ сприяння впливу програми на процес навчання;
- ✓ ознайомлення студентів з критеріями оцінювання й методами самооцінювання.

Принципи

Система оцінювання РВМ повинна:

- ✓ надавати вигідні й надійні вимірники результатів навчання;
- ✓ включати поточний та підсумковий контроль;

- ✓ презентувати логічну рамку з характерним поступовим ускладненням мовленнєвих умінь у межах кожного етапу навчання і при переході від одного рівня до іншого;
- ✓ співвідноситися з рівнями володіння мовою ЗЄР;
- ✓ піддаватися постійному аналізу, оцінюванню і подальшому удосконаленню.

На відміну від традиційного лінгвістично-нормативного підходу, оцінювання має бути спрямованим на визначення рівня володіння студентами мовною поведінкою.

Форми та типи оцінювання

Оцінювання слід проводити на різних етапах цього навчання. Процедури встановлення результатів оцінювання мовленнєвої поведінки студентів повинні відповідати методам навчання, використовуватися послідовно і підлягати моніторингу. Його результати мають надавати репрезентативну інформацію щодо відповідності очікуваним результатам навчання, визначених для певного РВМ.

Вхідний контроль проводиться з метою розподілу абітурієнтів у групи за РВМ за допомогою вступних тестів. Тести повинні враховувати Державні стандарти базової і повної середньої освіти. Їх результати мають співвідноситися з міжнародно-визначеними РВМ.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він здійснюється протягом вивчення дисципліни і дає можливість отримати негайну інформацію про результати навчання студента на певному етапі.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання у межах годин, відведених на практичні заняття.

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання студента за семестр, яке здійснюється в КНТЕУ у формі заліку.

Екзамен застосовується для перевірки РВМ наприкінці вивчення дисципліни ІМПС. Ця форма оцінювання дозволяє з'ясувати, чи досягли студенти мети, тобто результатів навчання, відповідно до вимог програми (В2 для бакалавра).

Структура екзаменаційного білета з іноземної мови

1. Лексико-граматичний тест (30 питань).
2. Читання

2 а. Читання та усний короткий виклад іноземною мовою автентичного тексту професійного спрямування (1500 друк. знаків).

2 б. Читання та детальний письмовий переклад на українську мову тексту з фаху студента (1200 друк. знаків).

3. Бесіда з фахової теми.

Студент отримує за виконання:

I завдання – 30 балів

II завдання – 50 балів (I текст – 20 балів,
II текст – 30 балів)

III завдання – 20 балів

I завдання – лексико-граматичний тест. За кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал.

II завдання – читання.

Студент отримує:

За I текст:

- 20 балів, якщо студент зрозумів ідею тексту, зміг визначити головні думки та не припустився помилок при переказі;
- 10 балів, якщо студент зрозумів ідею тексту, зміг визначити головні думки, але зробив 2–3 помилки при переказі тексту;
- 5 балів, якщо студент в цілому зрозумів ідею тексту, але не зовсім точно визначив конкретну інформацію і зробив 5–6 помилок при переказі тексту;
- 0 балів, якщо студент не зрозумів ідею тексту і деталі, а також не зміг зробити переказ.

За II текст:

- 30 балів, якщо студент зрозумів сутність, деталі та структуру тексту і зробив детальний переклад українською мовою без помилок;
- 20 балів, якщо студент зрозумів сутність, деталі та структуру тексту і зробив 2–3 помилки при перекладі на українську мову;
- 10 балів, якщо студент в цілому зрозумів сутність тексту, але зробив 4–5 помилок при перекладі на українську мову;
- 0 балів, якщо студент не зрозумів сутності тексту та зробив 10 і більше помилок при перекладі на українську мову.

III завдання – бесіда з фахової теми.

Студент отримує:

- 20 балів, якщо студент виклав усну тему правильно, в звичайному розмовному темпі, без помилок;
- 10 балів, якщо студент виклав усну тему правильно, зробивши 2–3 помилки;
- 5 балів, якщо студент зробив 4–5 помилок;
- 0 балів, якщо студент зробив 6 і більше помилок.

Для деяких спеціальностей (залежно від кількості годин, запланованих випусковими кафедрами), передбачається підготовка студентів до складання екзамену IELTS. (Міжнародна система тестування англійської мови (IELTS) розроблена для оцінювання мовних умінь кандидатів, яким необхідно навчатися чи працювати в середовищі, де англійська є мовою спілкування. IELTS визнається у всьому світі, оскільки відображає вимоги реального світу щодо РВМ, які висуваються на світовому ринку праці.

Критерії оцінювання

Оцінювання рецептивних умінь: читання та аудіювання

Оцінюється здатність студентів розуміти ідею, сутність, деталі, структуру тексту, головну думку та конкретну інформацію, особливості дискурсу, робити припущення про ідею.

Оцінювання продуктивних умінь

Письмо. Оцінка виставляється за:

зміст, точність (правопис та граматичні помилки, що не заважають розумінню, є прийнятними); лексичний та граматичний діапазон; організацію зв'язності тексту; реєстр та формат.

Усне мовлення студента. Оцінюється за якісними аспектами:

– діапазон: володіє мовою достатньо для того, щоб робити точні описи, виражати точку зору на найбільш загальні теми без надто помітних пошуків слів, і використовує з цією метою деякі складні мовленнєві звороти;

– правильність: показує відносно високий ступінь граматичного контролю, не робить помилок, які призводять до непорозуміння, і може самостійно виправити більшість своїх помилок;

– швидкість: може продукувати мовленнєві відрізки у досить швидкому темпі, навіть за умови хезитації під час пошуків структур або виразів. Помітно довгих пауз в мовленні небагато.

– взаємодія: може почати бесіду, висловлюватись у свою чергу належним чином та закінчувати бесіду, коли це потрібно, хоча не завжди може зробити це елегантно. Може підтримувати дискусію на знайомі теми, забезпечуючи розуміння, залучаючи інших до неї, тощо.

– зв'язність: може використовувати обмежене число схем зв'язку, щоб висловлювання мало точний, зв'язний характер, навіть якщо у ньому трапляються деякі «стрибки» під час тривалого спілкування.

V. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Латигіна А.Г. I Major in Economics / А.Г. Латигіна, Н.В. Бессараб. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004.
2. Латигіна А.Г. Basic English of Economics / А.Г. Латигіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013.
3. Латигіна А.Г. English in the World of International Business / А.Г. Латигіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011.
4. Семідоцька В.А. English of Hotel and Restaurant Management / В.А. Семідоцька. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007.
5. Латигіна А.Г. English of International Business and Management / А.Г. Латигіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015.
6. Бессараб Н.В. English for Lawyers / Н.В. Бессараб, Е.П. Тютченко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008.
7. Бербенець Л.І. English Course in Business Law / Л.І. Бербенець. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007.
8. Бербенець Л.І. Business English Communication Course / Л.І. Бербенець, Л.М. Хистова. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004.
9. Латигіна А.Г. Mastering Business English for Customs Officers / А.Г. Латигіна, Л.І. Бербенець, Л.А. Зоценко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008.

10. Новак Т.В. *Merchandising is my Speciality* / Т.В. Новак. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005.
11. Семідоцька В.А. *Англійська мова менеджменту готельно-ресторанного бізнесу* / В.А. Семідоцька. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009.
12. Кравченко В.О. *Mastering English on Banking* / В.О. Кравченко, О.О. Макарова, Є.В. Рудешко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008.
13. Хистова Л.М. *English in the Tourism Industry* / Л.М. Хистова, В.О. Кравченко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008.
14. Белова В.В. *English of Insurance Business* / В.В. Белова. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008.
15. Рудешко Є.В. *Mastering English on Finance and Accounting* / Є.В. Рудешко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009.
16. Харченко Г.Є. *English on Advertising* / Г.Є. Харченко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006.
17. Харченко Г.Є. *Majoring in Exhibition Business* / Г.Є. Харченко, Л.С. Уханова. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009.
18. Зоценко Л.А. *English for Experts in Commodity Science* / Л.А. Зоценко, Л.С. Уханова, О.Л. Жеронкіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007.
19. Розум А.П. *English for Economists* / А.П. Розум. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014.
20. Рудешко Є.В. *English of Marketing* / Є.В. Рудешко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013.
21. Образ О.Г. *Французька мова банківської сфери* / О.Г. Образ, І.А. Яременко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005.
22. Буцикіна Н.Є. *Французька мова комерційної діяльності* / Н.Є. Буцикіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007.
23. Строкань Н.О. *Німецька економічна мова* / Н.О. Строкань. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013.
24. *Deutsch für Wirtschaft, Rechnungswesen, Handel und Bankwesen* / В.Я. Галаган, Л.В. Коваленко, Л.А. Міга, Н.О. Строкань. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004.
25. Коваленко Л.В. *Grundkurs Deutsch für Wirtschafts-studenten* / В.Я. Галаган, Л.В. Коваленко, Л.А. Міга, Н.О. Строкань. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009.

26. Галаган В.Я. Deutsch für Tourismus und Hotellerie / В.Я. Галаган. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007.
27. Коваленко Л.В. Geschäftskommunikation Deutsch / Л.В. Коваленко, Н.О. Строкань. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007.
28. Новак Т.В. Англійська мова бухгалтерського обліку / Т.В. Новак. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011.
29. Колот Л.А. I Major in Management / Л.А. Колот. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015.

Додатковий

1. Двомовні словники.
2. Граматичні довідники з англійської, німецької та французької мов.
3. Інтернет-джерела.

Для того, щоб задовольнити потреби окремих груп студентів у контексті вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням», викладачам рекомендується розробити свої власні комплекти ресурсних матеріалів. Основними джерелами таких комплектів є автентичні матеріали у галузі обраної студентами спеціальності.